

**Expertisegebied
pijnverpleegkundige**

april 2014

v&vn
Beroepsvereniging van zorgprofessionals

Colofon

Auteurs

- Rianne van Boekel
- Marion Giesberts
- Nellie Kolk

Eindredactie

- Monique Verkerk

Vormgeving

Van der Weij Drukkerijen BV Hilversum

April 2014

© V&VN Het is toegestaan teksten uit deze
uitgave over te nemen, mits de juiste bron is
vermeld.

ISBN/EAN:

Inhoud

1. Inleiding	4
2. De werkomgeving van de pijnverpleegkundige	5
3. Uitwerking CANMEDS-rollen	7
3.1 Rol De zorgverlener	8
3.2 Rol De communicator	10
3.3 Rol De samenwerkingspartner	11
3.4 Rol De reflectieve EBP-professional	12
3.5 Rol De gezondheidsbevorderaar	14
3.6 Rol De organisator	15
3.7 Rol De professional en kwaliteitsbevorderaar	16

1. Inleiding

Met het project V&V2020 hebben verpleegkundigen en verzorgenden zich voorbereid op de toekomst. De nieuwe beroepsprofielen, gepresenteerd op 8 maart 2012, zijn voor het eerst in de geschiedenis door de beroepsgroep zelf ontwikkeld. De beroepsprofielen zijn het belangrijkste product uit dit project. Het Expertisegebied pijnverpleegkundige, zoals in dit document beschreven is, kan beschouwd worden als een bijlage bij het beroepsprofiel van de verpleegkundige. Dit Expertisegebied beschrijft de aanvullende kennis en vaardigheden die pijnverpleegkundigen bij de taakuitoefening in hun vakgebied nodig hebben.

Aan de totstandkoming van dit Expertisegebied hebben pijnverpleegkundigen meegewerkt in de vorm van de accordering van de eindtermen van de opleiding Pijnverpleegkundige in de landelijke stuurgroep in mei 2012. Daarnaast heeft het bestuur van V&VN Pijnverpleegkundigen een belangrijke bijdrage geleverd.

Externe samenwerkingspartners bij de totstandkoming

Sinds 2011 is er een opleiding Pijnconsulent in Nederland, waar verpleegkundigen zich kunnen bekwamen in de verpleegkundige zorg aan patiënten met pijn. De eindtermen en het competentieprofiel zijn vastgesteld door een platform bestaande uit vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk en de beroepsverenigingen, te weten Nederlandse Vereniging voor Anesthesiologie (NVA), Nederlandse Vereniging voor Anesthesiemedewerkers (NVAM) en V&VN Pijnverpleegkundigen. Deze eindtermen zijn als uitgangspunt genomen voor het Expertisegebied pijnverpleegkundige.

De naam Pijnconsulent is tevens gekozen in dit platform. In dit document kan pijnverpleegkundige ook gelezen worden als pijnconsulent.

2. De werkomgeving van de pijnverpleegkundige

a. De doelgroep

De pijnverpleegkundige is een gespecialiseerde verpleegkundige, die op een systematische en methodische wijze de hulpvraag van de patiënt kan onderkennen en zelfstandig die hulp kan verlenen. De pijnverpleegkundige kan te maken krijgen met alle patiëntencategorieën en alle leeftijden.

De zorgvraag kan zeer divers zijn en kan zowel somatisch, psychisch, sociaal als spiritueel van aard zijn. Er kunnen meerdere zorgvragen tegelijkertijd optreden.

Een pijnverpleegkundige is een zorgprofessional die een coördinerende en adviserende rol heeft bij de multidisciplinaire zorg voor patiënten met acute, postoperatieve, chronische of oncologische pijn, of pijn in een palliatief zorgtraject.

Naast coördinerende en adviserende taken heeft de pijnverpleegkundige ook binnen het eigen zorgdomein een aantal taken zoals het diagnosticeren, plannen, behandelen, evalueren en bijstellen van zorg voor patiënten met pijn en hun naasten. Daarnaast is de pijnverpleegkundige in staat om voorlichting te geven aan de patiënt, zijn naasten of aan patiëntengroepen.

Behandeladviezen en zorgplannen van de pijnverpleegkundige worden altijd gebaseerd op geldende richtlijnen, protocollen, meetinstrumenten en evidence based practice.

Naast patiëntgerelateerde taken levert de pijnverpleegkundige een bijdrage aan de ontwikkeling van het eigen beroep door het opzetten, meewerken en uitvoeren van vakinhoudelijk en/of beroepsinhoudelijk onderzoek of zelf uitvoeren van kwaliteitsprojecten en het initiëren en verzorgen van onderwijs.

De pijnverpleegkundige kan verder een rol spelen bij de verbetering van de zorgorganisatie, bijvoorbeeld door middel van ontwerpen van ketenzorg, aanpak van zorglogistiek of projecten in het kader van veiligheid.

De pijnverpleegkundige is tenslotte in staat pijnverpleegkundigen in opleiding, studenten en andere medewerkers adequaat te coachen. Hiervoor beschikt zij (waar in dit document “zij” staat kan ook “hij” bedoeld worden) over een arsenaal aan coachingstechnieken, waarmee zij het leerproces van de student of medewerker kan begeleiden en bevorderen.

b. De omgeving

De belangrijkste samenwerkingspartners van de pijnverpleegkundige zijn:

- Anesthesiologen
- Revalidatieartsen
- Overige medische specialisten
- Psychologen
- Fysiotherapeuten
- Physician assistants
- Verpleegkundig specialisten
- Huisartsen
- Algemeen verpleegkundigen
- Oncologieverpleegkundigen

- Transferverpleegkundigen
- Wijkverpleegkundigen
- Palliatieve (consult)teams
- Palliatieve arts
- Palliatieve verpleegkundige

3. Uitwerking CanMEDS-rollen

In de inleiding van dit document is te lezen dat het Expertisegebied pijnverpleegkundige beschouwd dient te worden als een aanvulling op het beroepsprofiel van de verpleegkundige (Lambregts & Grotendorst, 2012). Het beroepsprofiel beschrijft de elementen van het beroep die voor elke opgeleide verpleegkundige van toepassing zijn en dus ook voor de verpleegkundigen die onder een Expertisegebied vallen. Om de verbinding tussen het beroepsprofiel en het Expertisegebied duidelijk te maken komen de kennis en vaardigheden uit het beroepsprofiel terug in het Expertisegebied. Vervolgens worden vanuit deze basis de aanvullende kennis en vaardigheden van de pijnverpleegkundige beschreven. Dit alles wordt uitgewerkt aan de hand van de CanMEDS-systematiek (Canadian Medical Education Directions for Specialist). Deze systematiek bestaat uit zeven verschillende rollen. De kern van de beroepsuitoefening is de verpleegkundige als zorgverlener. Alle andere rollen raken aan die centrale rol. De rol van zorgverlener geeft richting aan de andere CanMEDSrollen.

Figuur 1. CanMEDS-systematiek

Leeswijzer:

Het Expertisegebied pijnverpleegkundige is ingedeeld op basis van de 7 CanMEDS-rollen. Allereerst wordt de inhoud van elke rol aan de hand van voorbeelden verduidelijkt. Vervolgens worden per rol de kennis en vaardigheden uit het (basis)beroepsprofiel beschreven. Deze hebben een hoog abstractieniveau en geven de lezer de ruimte om de beschrijvingen in de context van dit Expertisegebied te plaatsen. Tenslotte wordt er per rol de aanvullende kennis en vaardigheden beschreven die de pijnverpleegkundige uniek maakt ten opzichte van andere Expertisegebieden. De kennis en vaardigheden uit het (basis) beroepsprofiel vormen samen met de aanvullende beschrijvingen van de pijnverpleegkundige één geheel en bestrijken samen het volledige domein waarin de pijnverpleegkundige werkzaam is.

3.1 Rol De zorgverlener

De pijnverpleegkundige is in staat om alle vakinhoudelijke kennis en vaardigheden en een professionele attitude te integreren ten behoeve van optimale zorg aan patiënten met pijn.

Kennis

- Heeft belangrijke basisprincipes uit de anatomie, fysiologie, pathologie en farmacologie paraat.
- Is goed op de hoogte van ontwikkelingspsychologie, levensfasen van de mens, principes van zelfmanagement en copingstijlen.
- Kent de theoretische modellen achter haar activiteiten en interventies.
- Kent de bronnen van het verpleegkundig handelen en actuele richtlijnen en professionele standaarden.

Aanvullende kennis

- Heeft kennis van pathologie, fysiologie en anatomie zodat verpleegkundige pijn interventies op correcte wijze toegepast kunnen worden.
- Heeft een uitgebreide kennis van farmacologie binnen het Expertisegebied pijnverpleegkunde.
- Heeft uitgebreide kennis van interventies om pijn en angst te reduceren of weg te nemen.
- Kent de principes van werkplekmanagement.

Vaardigheden en attitude

- Kan informatie verzamelen op diverse manieren, deze informatie analyseren en interpreteren.
- Is in staat om op basis van klinisch redeneren de verpleegkundige zorg vast te stellen, gericht op het handhaven of (opnieuw) verwerven van het zelfmanagement van de patiënt en diens naasten.
- Kan risico's inschatten, problemen vroegtijdig signaleren, interventies kiezen en uitvoeren, het verloop monitoren en de resultaten evalueren bij zorgproblemen in de vier gebieden van het menselijk functioneren.
- Is in staat te werken volgens richtlijnen en daar beargumenteerd vanaf te wijken als de situatie of eigen professionele of morele afwegingen daartoe aanleiding geven.
- Kan de patiënt ondersteunen bij persoonlijke verzorging en deze waar nodig overnemen.
- Kan alle voorbehouden en risicovolle handelingen uitvoeren, met inachtneming van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid.

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige is in staat op professionele wijze een pijnanamnese af te nemen en op basis daarvan een differentiaal diagnose te stellen.

- Kan op hoog niveau klinisch redeneren m.b.t. de verpleegkundige diagnose pijn.
- Kan pijntheorieën en pijnmodellen toepassen
- Gebruikt pijninstrumenten en kan hierin een afgewogen keuze maken
- Maakt gebruik van hulpmiddelen die ingezet kunnen worden bij het monitoren van pijn
- Kan pijn observeren, registreren, rapporteren en evalueren

- Kan met gebruikname van een anamneseformulier om gegevens te verzamelen over fysiologische, psychologische, sociale en spirituele aspecten van pijn van een patiënt
- Herkent de complexiteit van de zorgsituatie en beoordeelt of andere deskundigen geraadpleegd dienen te worden
- Formuleert zo nodig op basis van de vereiste deskundigheid een consultvraag voor andere disciplines
- Registreert, documenteert bevindingen en rapporteert deze adequaat aan andere disciplines
- Doet voorstellen voor aanvullende onderzoeken

De pijnverpleegkundige is in staat om op basis van de diagnose op methodische wijze en in overleg met de patiënt en de behandelende arts/ het behandelteam een behandelplan op te stellen, waarin prioriteiten zijn aangegeven en beoogde criteria en resultaten zijn vastgelegd.

- Kan invulling geven aan de verschillende aspecten van een behandelplan
- Stelt vast welke farmacologische en niet-farmacologische interventies gewenst zijn
- Beschrijft het resultaat van de behandeling in termen van concreet waarneembaar gedrag
- Anticipeert in het behandelplan op toekomstige (on) voorziene omstandigheden
- Stelt na bevindingen de keuze van de interventies bij
- Neemt beslissingen op basis van best evidence en best practice
- Overlegt het behandelplan met de behandelend specialist of behandelteam
- Zorgt voor optimale informatieoverdracht naar anderen

De pijnverpleegkundige is in staat het behandelplan op professionele wijze uit te voeren volgens de professionele standaarden, ethische normen en het best verkregen bewijs (evidence based practice).

- Reguleert en coördineert het behandelproces t.b.v. de patiënt en andere behandelaars
- Assisteert de behandelend specialist bij de pijnbehandeling
- Voert zelfstandig interventies uit volgens geldende richtlijnen en protocollen
- Anticipeert op het behandelproces in alle voorkomende situaties
- Handelt adequaat in crisissituaties en onvoorziene omstandigheden
- Past ethische normen toe in het werk en kan deze beargumenteren
- Gebruikt relevante literatuur, onderzoeksverslagen of bewezen goede ervaringen van anderen voor het onderbouwen van eigen handelingen
- Kan zelfstandig nieuwe protocollen en richtlijnen opstellen of verbeterpunten formuleren voor bestaande protocollen en richtlijnen op basis van best evidence en best practice

De pijnverpleegkundige coördineert, organiseert en evalueert de totale zorg rond de pijnpatiënt en kan vaststellen of de beoogde resultaten zijn behaald.

- Coördineert de zorg rondom de patiënt
- Evalueert het behandelproces met daartoe geëigende meetinstrumenten.
- Stelt vast of de beoogde resultaten zijn behaald
- Initieert en coördineert overlegsituaties binnen multidisciplinaire teams ten behoeve van de

- evaluatie van de geboden zorg
- Brengt voorstellen ter verbetering in en verdedigt deze

3.2. Rol De communicator

De pijnverpleegkundige dient effectief met de patiënt en diens naasten te communiceren om patiëntgerichte zorg te kunnen geven aan patiënten met pijn. De pijnverpleegkundige moet op diverse wijzen kunnen communiceren. De pijnverpleegkundige schept orde in de chaos, brengt rust, reduceert angst en wekt vertrouwen.

Kennis

- Heeft kennis van communicatieniveaus (inhoud, procedure, proces).
- Kent de belangrijkste gesprekstechnieken.
- Kent verschillende manieren van gedragsbeïnvloeding en versterken van de positie van de cliënt.
- Is op de hoogte van de nieuwste toepassingen van ICT.

Aanvullende kennis

- Heeft kennis van de diverse technologische communicatiemiddelen en zorgt dat hij zich hierin blijft ontwikkelen.

Vaardigheden en attitude

- Kan communiceren op inhouds-, procedure- en procesniveau en soepel schakelen tussen deze niveaus.
- Kan gesprekstechnieken toepassen, passend bij de patiënt en het niveau van communicatie: luisteren, vragen stellen, samenvatten en parafraseren, spiegelen, gevoelsreflecties geven.
- Kan uitstekend formuleren, mondeling en schriftelijk, vaktaal in gewone mensentaal omzetten.
- Kan adviezen geven, de patiënt instrueren en motiveren.
- Is digitaal vaardig, is thuis op het internet en maakt professioneel gebruik van sociale media.

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige communiceert zorgvuldig, systematisch en patiëntgericht met de patiënt en diens naasten en geeft relevante informatie en voorlichting over de behandeling.

- Geeft voorlichting en advies aan de patiënt en diens naasten over preventie van pijn
- Geeft voorlichting en advies aan de patiënt over de behandeling
- Geeft informatie en advies aan de patiënt over het gebruik van geneesmiddelen, hulpmiddelen en technieken
- Geeft advies aan de patiënt m.b.t. patiëntenorganisaties
- Geeft richtlijnen en advies aan de patiënt en coached m.b.t. zelfmanagement
- Evalueert het effect van de voorlichting en het advies
- Ondersteunt de patiënt bij het indienen van een klacht

De pijnverpleegkundige observeert en signaleert het psychosociale welzijn bij de patiënt en diens naasten en begeleidt hen, rekening houdend met culturele- en levensbeschouwelijke normen en waarden en ziektebeleving.

- Kan zich inleven in de patiënt
- Onderscheidt eigen gevoelens, waarden en normen van die van de patiënt en diens naasten
- Speelt in op gevoelens, waarden en normen van de patiënt

3.3 Rol De samenwerkingspartner

De pijnverpleegkundige werkt effectief samen binnen een multidisciplinair team ten behoeve van optimale zorg aan patiënten met pijn.

Kennis

- Heeft een visie op samenwerken, kent actuele standaarden en handreikingen daarin.
- Heeft kennis van samenwerkingsprocessen, zoals groeps- en teamvorming, teamrollen, groepsdynamica en geven en ontvangen van feedback.
- Heeft kennis van de samenwerkingspartners (hun rollen, deskundigheid en bevoegdheden).
- Is op de hoogte van ketenprocessen en de organisatie van de zorg in de eigen regio.
- Is bekend met (potentiële) samenwerkingspartners buiten de zorg.
- Heeft kennis van doeltreffende en doelmatige verslaglegging en overdracht, inclusief het gebruik van ICT en wet- en regelgeving in deze.

Vaardigheden en attitude

- Kan samenwerken met patiënten en hun naasten, mantelzorgers, hen steunen en hen waar nodig verwijzen.
- Kan haar visie op samenwerken formuleren en naar voren brengen.
- Kan in teams en samenwerkingsprocessen haar bijdrage leveren en zichzelf positioneren, schuwt confrontaties en verschil van mening daarbij niet.
- Kan efficiënt en effectief verslagleggen, overleggen en overdragen, vanuit een gelijkwaardige, collegiale en open houding. Zowel in relatie tot de patiënt en diens naasten, binnen het eigen verpleegkundige team, in het multidisciplinaire team als met andere samenwerkingspartners.

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige draagt bij aan een effectieve interdisciplinaire samenwerking ten behoeve van een optimale ketenzorg ten behoeve van de patiënt met pijn

- Coördineert de patiëntenzorg binnen een multidisciplinair team
- Drukt zich verbaal doeltreffend uit naar verschillende disciplines
- Geeft feedback in complexe situaties (bijv. conflicten)
- Brengt tijdens (multidisciplinair) overleg voorstellen in ter verbetering van de samenwerking
- Voert acties ter verbetering van de multidisciplinaire samenwerking uit en evalueert deze

- De pijnverpleegkundige gaat op professionele wijze om met de verschillen in (beroeps) deskundigheid, rollen en taken in een multidisciplinair team.
- Erkent verschillen in rollen, taken, verantwoordelijkheden en deskundigheid in het multidisciplinaire team

3.4 Rol De reflectieve professional

Om de kwaliteit van het beroep op peil te houden en te ontwikkelen werkt de pijnverpleegkundige aan de bevordering van de eigen deskundigheid en die van anderen.

Kennis

- Heeft kennis van de principes van Evidence Based Practice.
- Heeft elementaire kennis van methoden van onderzoek.
- Heeft kennis van actuele thema's en ontwikkelingen in het eigen vakgebied.
- Is op de hoogte van toepassingen op het gebied van kennisontwikkeling en –delen.
- Kent de principes van reflectieve praktijkvoering.
- Heeft kennis van levensbeschouwelijke en religieuze opvattingen en stromingen.
- Heeft kennis van de moreel-ethische context van de zorgverlening.

Aanvullende kennis

Heeft kennis om resultaten uit Evidence Based Practice en Best Practice onderzoek te vertalen naar het eigen handelen

Vaardigheden en attitude

- Houdt vakliteratuur bij en weet informatie op internet snel op te zoeken.
- Kan participeren in (praktijk)onderzoek.
- Ontwikkelt zich door zelfreflectie en zelfbeoordeling van eigen resultaten.
- Kan het eigen functioneren waarderen en kritisch benaderen; durft ergens op terug te komen.
- Kan feedback van collega's en leidinggevenden ontvangen en integreren in haar handelen.
- Kan collega's en studenten feedback geven op hun handelen en professioneel gedrag.
- Kan omgaan met ethische vraagstukken en zingevingsvraagstukken van patiënten.
- Kan patiënten en diens naasten ondersteunen bij het nemen van beslissingen betreffende de behandeling, het al of niet voortzetten van een behandeling (specifiek rond het levenseinde).

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige toont een levenslange leerhouding en destilleert leermogelijkheden uit de eigen beroepspraktijk met behulp van het juiste instrument

- Ontwikkelt zich op systematische wijze (volgens een kwaliteitscyclus) op vakinhoudelijk en beroepsinhoudelijk gebied

De pijnverpleegkundige ondersteunt en bevordert de beroepsdeskundigheid van medewerkers door te coachen op de zelfverantwoordelijkheid en het leerproces van de medewerkers;

- Initieert en organiseert intervisiebijeenkomsten en leidt deze
- Draagt kennis over waarbij rekening wordt gehouden met leerbehoeften en ontwikkelrichting van de medewerker
- Creëert gelegenheid om (samenwerkend of zelfontdekkend) te leren
- Ondersteunt de medewerkers bij het 'zelfontdekkend' leren
- Gebruikt methodieken die het leerproces en zelfontdekkend leren ondersteunen

De pijnverpleegkundige herkent en erkent de grenzen van de eigen deskundigheid en schakelt andere beroepsbeoefenaren/disciplines in:

- Is assertief op het gebied van de eigen rol en deskundigheid
- Contacteert de juiste disciplines

De pijnverpleegkundige maakt gebruik van resultaten van wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice):

- Verantwoordt zijn/haar beroepsmatig handelen met het best beschikbare bewijs
- Evalueert zijn/haar beroepsmatig handelen en formuleert indien nodig een nieuwe vraagstelling
- Voert zelfstandig vakinhoudelijk en/of beroepsinhoudelijk onderzoek uit
- Stelt een plan van aanpak op voor de implementatie, uitvoering en evaluatie van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek, verbeterplannen, nieuwe protocollen en richtlijnen

3.5 Rol De gezondheidsbevorderaar

De pijnverpleegkundige dient op verantwoorde wijze zijn/haar expertise en invloed ten voordele van de gezondheid en het welzijn van de individuele patiënt, groepen patiënten en de samenleving te gebruiken.

Kennis

- Heeft kennis van epidemiologie.
- Heeft kennis van preventie en gezondheidsvoorlichting, gezondheids- en gedragsdeterminanten.
- Heeft kennis van de principes van zelfmanagement, leefstijlen, gedrag en manieren van gedragsbeïnvloeding.
- Is bekend met manieren waarop gezond gedrag gestimuleerd kan worden.
- Is op de hoogte van culturen en cultuurgebonden opvattingen van gezondheid en cultuurgebonden gezondheidsproblemen.

Vaardigheden en attitude

- Kan gegevens verzamelen in brede context, gericht op vroegsignalering en risicobeoordeling.
- Heeft vaardigheden op het gebied van outreachende zorg en bemoeizorg.
- Is in staat het sociale netwerk rond een patiënt te versterken.

- Kan meedenken met beleidsmakers en voorstellen doen voor noodzakelijke programma's.
- Kan participeren in collectieve / groepsgerichte preventie.

Aanvullende vaardigheden en attitude

- De pijnverpleegkundige geeft op methodische wijze voorlichting, advies en instructie over pijn en pijnbestrijding;
- Geeft voorlichting en advies aan collega's en medewerkers van andere disciplines en anderen omtrent pijn en pijnbestrijding
- Organiseert voorlichtingsbijeenkomsten rondom het thema pijn

De pijnverpleegkundige zorgt voor optimale veiligheid voor de patiënt en de omgeving:

- Reageert adequaat om de risico's ten gevolge van de pijn en/of de pijnbehandeling voor de patiënt en de omgeving te beperken of te verminderen
- Treedt adequaat op bij incidenten in de zorg en werkprocessen met het doel de veiligheid van de patiënt te waarborgen en te verbeteren
- Stelt preventieactiviteiten bij op grond van een evaluatie

3.6 Rol De organisator

De pijnverpleegkundige dient bij te dragen aan de continuïteit en effectiviteit van de zorgorganisatie in het algemeen, van de afdeling in het bijzonder (indien van toepassing) en van de gezondheidszorg.

Kennis

- Kent verschillende organisatievormen en principes uit de organisatiekunde.
- Heeft bedrijfsmatig en zakelijk inzicht en kennis van de bekostiging van de zorg.
- Heeft kennis van de nieuwste informatie- en communicatietechnologieën.
- Weet hoe het beleid van een organisatie te beïnvloeden is.

Vaardigheden en attitude

- Kan de zorg rondom patiënten, tussen disciplines en organisaties coördineren en de continuïteit van zorg waarborgen.
- Neemt beslissingen over beleid (prioritering) en middelen voor de individuele patiëntenzorg.
- Gaat op verantwoorde wijze met materialen en middelen om.
- Neemt (gedrags)regels en protocollen in acht, die horen bij de functionele verantwoordelijkheid.
- Is vaardig op het gebied van informatie- en communicatietechnologie.

Levert een bijdrage aan de patiëntveiligheid en het werkklimaat binnen de organisatie.

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige bewaakt, waarborgt en verbetert de kwaliteit van zorg door te participeren in beleid, beheer en kwaliteitszorg

- Formuleert voorstellen ter verbetering van het beleid en/of zorgverlening en communiceert deze met de leidinggevende

- Verdedigt voorstellen ter verbetering tegenover collegae en leidinggevende
- Stelt een plan van aanpak op voor de implementatie, uitvoering en evaluatie van de beleidsplannen in de zorgorganisatie of op de afdeling
- Levert op systematische wijze een bijdrage aan kwaliteitsverbetering van de zorgverlening
- De pijnverpleegkundige werkt effectief en doelmatig binnen de zorgorganisatie en de afdeling:
- Draagt bij aan een efficiënte bedrijfsvoering van de pijnpoli/ het pijnbehandelcentrum etc.
- Handelt in overeenstemming met het doel en beleid van de zorgorganisatie/ afdeling met in achtneming van de eigen professionele verantwoordelijkheden en beargumenteert wanneer hier van afgeweken wordt
- Signaleert en analyseert behoeften en knelpunten in het eigen beroepsmatig handelen en maakt deze bespreekbaar binnen het multidisciplinaire team.
- Formuleert een plan van aanpak voor het oplossen van de gesignaleerde knelpunten en bespreekt dit met de leidinggevende

De pijnverpleegkundige signaleert beleid, trends en ontwikkelingen binnen de gezondheidszorg en vertaalt deze naar zorgprogramma's op micro-, meso-, en macroniveau: .

- Gebruikt informatietechnologie van de zorgorganisatie ten behoeve van optimale patiëntenzorg en de uitvoering van overige werkzaamheden
- Integreert beroeps-/vakinhoudelijke ontwikkelingen in zijn eigen beroepspraktijk
- Presenteert relevante ontwikkelingen aan het multidisciplinaire team
- Draagt actief bij aan actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied

3.7 Rol De professional en kwaliteitsbevorderaar

De pijnverpleegkundige dient volgens professionele standaarden en beroepsethiek te werken.

Kennis

- Kent de wet- en regelgeving die van toepassing is op de verpleegkundige beroepsuitoefening en de context waarin zij werkzaam is.
- Heeft kennis van monitoring van resultaten van zorg.
- Heeft kennis van actuele richtlijnen.
- Heeft kennis van kwaliteitskaders en professioneel en persoonlijk leiderschap.
- Kent de eigen waarden en normen en die van de beroepsgroep (beroepscode).
- Kent de grenzen van het persoonlijke en professionele handelen (persoonlijke en beroepsmatige verantwoordelijkheid).

Vaardigheden en attitude

- Is resultaatgericht, werkt effectief en efficiënt.
- Kan haar visie op kwaliteit van zorg in begrijpelijke bewoordingen naar voren brengen.
- Houdt zich als lid van de beroepsgroep aan de verpleegkundige beroepscode, regels uit de organisatie en wetgeving.

- Kan omgaan met spanningsvelden, zoals zakelijkheid-betrokkenheid en afstand-nabijheid.
- Is een trotse en zelfbewuste beroepsbeoefenaar, ambassadeur van het vak.

Aanvullende vaardigheden en attitude

De pijnverpleegkundige handelt binnen de grenzen van wet- en regelgeving betreffende de gezondheidszorg en vanuit de normen en waarden volgens:

- De uitgangspunten zoals beschreven in de wet BIG, wet WGBO, en de vigerende wet-en regelgeving en kan beargumenteren wanneer hier vanaf geweken wordt

De pijnverpleegkundige vertoont adequaat professioneel gedrag:

- Levert hoogstaande patiëntenzorg op integere, oprechte en betrokken wijze
- Bouwt aan een vertrouwensband met de patiënt
- Toont empathie naar collega's en patiënten
- Is zich bewust van zijn plaats binnen de zorgsetting en houdt bij de zorgverlening rekening met de machtsverhouding tussen patiënt en zorgverlener
- Brengt het eigen gedrag in lijn met de cultuur, behoeften, prioriteiten en doelen van de organisatie

De pijnverpleegkundige herkent ethische vraagstukken en morele dilemma's met betrekking tot het beroepsmatig handelen en maakt deze bespreekbaar:

- Signaleert een (medisch-)ethisch dilemma vanuit de eigen beroepspraktijk
- Analyseert een (medisch-)ethisch dilemma volgens een erkende methodiek
- Maakt een (medisch-)ethisch dilemma bespreekbaar en neemt een onderbouwde beslissing

April 2014

© V&VN

Het is toegestaan teksten uit deze uitgave
over te nemen, mits de juiste bron vermeld is.

ISBN/EAN: